

img1

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

NUTARTIS

2022 m. rugpjūčio 30 d.
Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, susidedanti iš teisėjų Donato Šerno, Gedimino Sagačio (kolegijos pirmininkas) ir Jūratės Varanaukaitės, susipažinusi su 2022 m. rugpjūčio 17 d. paduotu **ieškovų grupės atstovės Investuotojų asociacijos kasaciniu skundu** dėl Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2022 m. gegužės 17 d. nutarties peržiūrėjimo,

nustatė:

Ieškovų grupės atstovė Investuotojų asociacija padavė kasacinį skundą dėl Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2022 m. gegužės 17 d. nutarties, priimtąs civilinėje byloje pagal ieškovų grupės atstovės Investuotojų asociacijos ieškinį atsakovei valstybės įmonei „Indėlių ir investicijų draudimas“, trečiajam asmeniui be savarankiškų reikalavimų bankrutavusiai akcinei bendrovei bankui SNORAS dėl įvykio pripažinimo draudžiamuoju bei draudimo išmokų priteisimo peržiūrėjimo. Skundžiamą nutartimi paliktas nepakeistas Vilniaus apygardos teismo 2021 m. birželio 15 d. tarpinis sprendimas, kuriuo atmetas grupės ieškinys dėl įvykio pripažinimo draudžiamuoju. Kasacinis skundas paduodamas Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – ir **CPK**) 346 straipsnio 2 dalies 1 ir 2 punktuose įtvirtintais kasacijos pagrindais.

Atrankos kolegija pažymi, kad kasacinis teismas tikrina žemesnės instancijos teismų sprendimų (nutarčių) teisėtumą tik išimtiniais atvejais, kai yra bent vienas iš **CPK 346 straipsnio** 2 dalyje nustatytų kasacijos pagrindų (**CPK 346 straipsnio** 1 dalis). Kasaciniame skunde nepakanka vien tik nurodyti kasacijos pagrindą – įvardyti kasacijos pagrindo buvimą būtina pagrįsti išsamiais teisiniais argumentais (**CPK 347 straipsnio** 1 dalies 3 punktas). Be to, **CPK 346 straipsnio** 2 dalyje nurodyti kasacijos pagrindai patvirtina, jog kasacija leidžiama ne teisės klausimais apskritai, bet ypatingais teisės klausimais, siekiant, jog kasaciniame teisme būtų nagrinėjamos tik tokios bylos, kuriose keliamų teisės problemų išsprendimas būtų reikšmingas vienodam teisės aiškinimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas **CPK 346 straipsnio** 2 dalies 1 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti buvus pažeistą materialiosios ar proceso teisės normą, teisinius argumentus, patvirtinančius nurodytos (nurodytų) teisės normos (normų) pažeidimą bei argumentuotai pagrįsti, kad teisės pažeidimas, į kurį apeliuojama, yra toks svarbus, kad turi esminę reikšmę vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, o taip pat, kad jis (teisės pažeidimas) galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas **CPK 346 straipsnio** 2 dalies 2 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti konkrečią Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisės aiškinimo ir taikymo praktiką, suformuotą byloje, kurių faktinės aplinkybės yra analogiškos ar iš esmės panašios į bylos, kurioje priimtas teismo sprendimas (nutartis) skundžiamas kasacine tvarka, bei argumentuotai pagrįsti, kad teismas skundžiamame procesiniame sprendime nukrypo nuo tokios Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos praktikos. Tai daroma analizuojant apskustuose teismų sprendimuose išdėstytus teisinius motyvus ir juos lyginant su Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuota teisės taikymo ir aiškinimo praktika.

Kasaciniame skunde argumentuojama, kad teismas padarė esminį proceso teisės normos (**CPK** 185 straipsnio) pažeidimą, nukrypo nuo kasacinio teismo praktikos (žr. Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2012 m. gruodžio 5 d. nutartį civilinėje byloje **Nr. 3K-3-538/2012**), nepagrįstai nusprendė, jog ieškovų grupė neįrodė, kad buvusi trečiojo asmens vadovybė pasisavino ar išvaistė trečiojo asmens turtą. Įrodinėtą faktinę aplinkybę, ieškovų grupės atstovės įsitikinimu, patvirtino du savarankiški byloje pateikti įrodymai – rinkų priežiūros institucijos Lietuvos banko atlikta AB banko SNORAS bankroto proceso apžvalga ir patiestrečiojo asmens bankroto administratoriaus ataskaita, taigi teismas privalėjo konstatuoti, kad byloje esantys įrodymai patvirtina didesnę tikimybę, jog trečiojo asmens turtas buvo išgrobstytas ar pasisavintas buvusių vadovų bei kontroliuojančių akcininkų. Teismas netinkamai aiškino ir taikė 1997 m. kovo 3 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 97/9/EB dėl investuotojų kompensavimo sistemų (Investuotojų direktyvos) nuostatas, nukrypo nuo Europos Sąjungos Teisingumo Teismo praktikos. Investuotojų direktyva apsaugo investuotojus nuo vagystės, grobstymo ir kitokio neteisėto pasisavinimo rizikos, taip pat gali apsaugoti nuo atvejų, kai investuotojo turtas (tiek lėšos, tiek finansinės priemonės) prarandamos dėl netyčinių klaidų, nerūpestingumo ar investicinės įmonės kontrolės sistemos klaidų. Konstatavus, kad trečiojo asmens turtas buvo išgrobstytas ir (arba) pasisavintas, turėjo būti konstatuota ieškovų grupės narių teisė į įsipareigojimų investuotojams draudimo apsaugą. Taip pat teismas nepagrįstai konstatavo, kad ieškovų grupės nariai nuostolius patyrė dėl nepasiteisinusios investicinės rizikos. Trečiojo asmens bankrotas kartu ir negalėjimas išpirkti ieškovų grupės narių turimų obligacijų buvo nulemtas būtent trečiojo asmens turto išgrobstymo ir (arba) pasisavinimo fakto. Remiantis kasacinio teismo praktika, tokios aplinkybės turėtų būti pripažintinos įsipareigojimų investuotojams draudimo objektu.

Teisėjų atrankos kolegija, susipažinusi su šiais kasacinio skundo argumentais, pirmosios ir apeliacinės instancijos teismų procesinių sprendimų motyvais ir jų pagrindu padarytomis išvadomis, sprendžia, kad kasacinio skundo argumentais nepatvirtinama **CPK 346 straipsnio** 2 dalyje nustatytų kasacijos pagrindų, t. y. nepagrindžiama, jog teismas netinkamai taikė ir pažeidė skunde nurodytas teisės normas, nukrypo nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės taikymo ir aiškinimo praktikos ir kad dėl to galėjo būti neteisingai išspręsta byla. Kasaciniame skunde nenurodyta teisės problema, kuri turėtų esminę reikšmę teisės aiškinimui ir taikymo vienodinimui, teismo precedento suformavimui.

Dėl nurodytų priežasčių atrankos kolegija konstatuoja, kad pateiktas kasacinis skundas neatitinka **CPK** 346 straipsnio, 347 straipsnio 1 dalies 3 punkto reikalavimų, todėl jį atsisakyti priimti (**CPK** 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktai).

Atsisakius priimti kasacinį skundą grąžintinas už jį sumokėtas žyminis mokestis (**CPK 350 straipsnio** 4 dalis).

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, vadovaudamasi **CPK 350 straipsnio** 2 dalies 3, 4 punktais ir 4 dalimi,

nutaria:

Kasacinį skundą atsisakyti priimti ir grąžinti jį padavusiam asmeniui.

Grąžinti už ieškovų grupės atstovės Investuotojų asociacijos (j. a. k. 302351517) kasacinį skundą 2022 m. rugpjūčio 17 d. per AB Šiaulių banką sumokėtą 100 (vieno šimto) Eur žyminį mokestį (08172305).

Ši nutartis yra galutinė ir neskundžiama.

Teisėjai

Donatas Šernas

Gediminas Sagatys

Jūratė Varanaukaitė